

Література

1. Василенко В. О., Шостка В. І. Ситуаційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: ЦИЛ, 2003. — 284 с.
2. Івахненко В. М. Теорія економічного аналізу. — К.: Видав. Дім «Слово», 2010. — 352 с.
3. Попов В. М. и др.. Ситуационный анализ бизнеса и практика принятия решений. — М.: Кнорус, 2001. — 384 с.
4. Сурмин Ю. П. Ситуационный анализ или анатомия кейс-метода. — К.: Центр инноваций, 2002. — 286 с.

Івченко Л. В., канд. екон.наук, доцент
кафедри обліку підприємницької діяльності

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Впровадження інноваційних методів навчання можна проводити за кількома напрямками.

Одним серед таких напрямків слід назвати впровадження навчальних ігор. Метою використання ігор є залучення студентів до роботи у відтвореній моделі із справжнього життя. Наприклад, використання макроекономічних моделей навчає студентів використовувати економічні стратегії для досягнення цілей. Ігри можуть проводитись у вигляді змагання, де студентів заохочують перевершити своїх одногрупників, або досягти найвищого рівня, встановленого критеріями гри. Ігрові моделі стають рольовими іграми, коли студенти поведуться відповідно до наданої ролі. Зокрема, їм може бути запропоновано грати роль брокерів у грі, пов'язаній з акціями, або директором казначейства у керуванні економікою. Рольові ігри дають більше можливостей студентам випробувати свої власні інтерпретації ролей. Окрім того використання навчальних ігор забезпечує те, що всі студенти у різній мірі випробують свої теоретичні знання на практиці, що залучить їх до попереднього вивчення матеріалу. Педагогічні переваги використання окремих ігор та моделей у процесі викладання економічних ідей та концепцій безсумнівні. Винятково корисні вони у подоланні прогалин у розумінні студентів, які починають особливо завзято працювати після звичної роботи із традиційними підручниками і лекціями.

Одним з найулюбленіших методів у підготовці економістів вважається метод кейсів (CASE STUDIES). Його назва походить від латинського терміна «casus» — заплутаний, або незвичний випадок. Метод кейсів — це інтерактивна технологія для підготовки економістів, яка базується на реальних або вигаданих бізнес-ситуаціях, спрямованих на формування у слухачів нових якостей та умінь. Мета цього методу — навчити студентів, як індивідуально, так і в групах, аналізувати інформацію, сортувати її для вирішення бізнес-задач, виявляти ключові проблеми, пропонувати альтернативні шляхи вирішення та оцінювати їх. Його суть полягає у тому, що слухачі отримують інформацію про бізнес-ситуацію, з якою стикнулася будь-яка організація у своїй діяльності, або яка була змодельована як реальна. Напередодні заняття студенти мають ознайомитись з проблемою та обміркувати варіанти вирішення. На заняттях у групах відбувається обговорення запропонованої проблеми. Розглянувши та проаналізувавши велику кількість проблемних ситуацій, майбутні економісти будуть впевнені щодо вирішення аналогічних ситуацій у реальному житті.

Наступним методом підготовки бакалаврів економіки може бути активне навчання — це група навчальних технік, спрямованих на вдосконалення викладацького процесу. Критеріями ефективності цього методу є зріст здатності студентів запам'ятовувати економічні факти, вдосконалення умінь обробляти інформацію, підвищення ентузіазму студентів до прийняття активної участі у занятті та загальне задоволення процесом навчання. Ключовим принципом активного навчання є те, що студенти беруть активну участь у своєму навчанні. Студенти вчать більше та краще, коли вони не лише чують факти, а і застосовують їх. Вони потребують нових знань для вирішення проблеми, або збору нових фактів. Цей важливий крок зміцнює навчання та підтверджує ефективну трансформацію знань. Такий метод допомагає утримувати увагу студентів і зменшує можливості не зрозуміти нову економічну концепцію. Цей метод залучає студентів до підсилення навчання їх одногрупників. Для здійснення вправи активного навчання можна на короткий час (10—15 хвилин) перервати звичайну лекцію.

Запорукою успішності активного навчання є чітке окреслення його цілей та усвідомлення цих цілей студентами. Цілі визначаються для того, щоб знати, що саме студенти повинні вміти робити після закінчення навчання. Студенти повинні погодитися із усіма навчальними цілями. Викладач повинен дати чітке направ-

лення, і завдання повинно бути продемонстровано. Викладач спостерігає за процесом виконання завдання та робить виправлення і пропозиції для того, щоб і надалі спрямовувати студентів до вірного висновку.

Ілленко Петро, старш. викл.
кафедри обліку підприємницької діяльності

**МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ ПІДХІД ГАРМОНІЗАЦІЇ ЛЕКЦІЙНИХ
І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ»
(ДОСВІД ВЕЧІРНЬОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ)**

Забезпеченість навчального процесу комп'ютерами, а також те, що комп'ютер став доступною побутовою технікою, дає можливість викладачу надати студентам всю або більшу частину інформації з дисципліни. Досвід показує, що тільки завдяки викладачеві студент стає по справжньому співучасником творчого процесу пізнання нового. За умов обмеженого часу на розгляд проблемних питань з дисципліни зміст лекційного матеріалу і деякі практичні завдання, аналогічні обов'язковим до виконання за програмою, доводяться до студентів на електронних носіях інформації, а також і на папері, на перших заняттях. Посібниками для самостійної роботи та підручниками, іншою літературою, студенти забезпечуються з бібліотечних фондів а матеріалами для виконання практичних вправ забезпечуються кафедрою. Також на перших заняттях видається графік тем, що будуть розглядатися протягом семестру із зазначенням тижнів рубіжного контролю та зазначаються форми контролю. Це дає можливість студентам попередньо бути підготовленими до роботи в аудиторії. На заняттях частина графічного матеріалу формується на дошці а частина з допомогою копіювальної техніки розмножується і видається студентам безпосередньо на заняттях. Індивідуальні завдання, що доведені студентам на електронних носіях, також представлені не в повному обсязі, певна складова частина їх видається на папері з